

# Puterea distructivă a războaielor culturale și modul în care acestea nimicesc liberalismul

written by Ioana Jinga | September 21, 2020



*Un articol de Margot Saville, publicat de Crikey*

Ai citit vreodată despre faptul că limbajul înseamnă violență și că anumiți oameni nu ar trebui să gătească taco? Ți-a spus cineva vreodată că nu există conceptul de sex din punct de vedere biologic? Știai că dacă ajuți oamenii să piardă din greutate înseamnă că ești *fatphobic*? Dacă da, atunci ai fost expus la fenomenul teoriei critice, care este subiectul unei cărți importante apărute recent.

Cartea *Cynical Theories*, scrisă de publicista Helen Pluckrose și matematicianul James Lindsay, va ieși din tipare săptămâna viitoare. Cu toate acestea, cartea al cărui subtitlu este „Cum au reușit activiștii din Universitate să reducă totul la conceptele de rasă, gen și identitate – și de ce asta afectează pe toată lumea” (*How activist scholarship made everything about race, gender and identity – and why this harms everybody*) stârnește deja controverse.

# CYNICAL ~~CRITICAL~~ THEORIES



How Universities Made Everything  
about Race, Gender, and Identity  
– and Why This Harms Everbody

**HELEN PLUCKROSE AND JAMES LINDSAY**

Cei doi autori au scris această carte pentru că sunt de părere că „liberalismul” sau „democrația socială”, adică filosofia politică care stă la baza democrațiilor occidentale, este amenințată.

În ultimele două secole, guvernele occidentale s-au condus după principiile liberale: democrație politică, limitarea puterii guvernamentale, drepturile fundamentale ale omului, egalitatea în fața legii pentru toți cetățenii adulți și libertatea de exprimare. Mai mult, țări precum Australia au emis legi care încurajează punctele de vedere diferite și dezbaterile veritabile, respectul pentru probitate, rațiune și separarea bisericii de stat.

Pluckrose și Lindsay precizează că „cel mai bun mod de a gândi liberalismul este ca fiind un teren comun, în cadrul căruia conflictele se pot rezolva și oamenii cu puncte de vedere diferite în ceea ce privește problemele politice, economice și sociale își pot dezbate rațional opțiunile pentru politica publică.”

Oricum, în lume, liberalismul este atacat din ambele părți, scriu ei. Mișcările populiste de dreapta extremistă sunt în creștere, în timp ce, cruciații progresivi de stânga extremistă „caută să pună bazele unei ideologii dogmatice fundamentaliste, în ceea ce privește modul în care societatea ar trebui să fie organizată”. Acest război cultural a ajuns să definească viața politică – și din ce în ce mai mult și pe cea socială – de la începutul secolului al XXI-lea. Chiar dacă ambele extreme sunt rele pentru societatea civilă, cartea de față se axează pe stânga extremistă.

Una dintre caracteristicile politicii identitare este *cultul anulării*, conform căruia orice persoană care are o părere diferită poate să fie jignită, certată sau chiar concediată și exclusă. Preocupările legate de cultul anulării au devenit atât de importante încât în iulie, 150 de autori și gânditori cunoscuți, incluzându-i pe Salman Rushdie, Margaret Atwood și Noam Chomsky, au semnat o scrisoare prin care îndemnau oamenii să se întoarcă la toleranță și la dezbateri deschise. Pluckrose și Lindsay susțin că **acest cult al anulării are un efect de descurajare a libertății de exprimare și se poate transforma într-o formă hostilă de hărțuire.**

Dar cum a început tot acest fenomen? Autorii se întorc în anii '60 și '70, când în universități a luat naștere gândirea postmodernistă. Aceste noi teorii au respins vechile teorii precum creștinismul, marxismul, știința și rațiunea. Conform ideologiei postmoderniste, cunoașterea obiectivă este de neatins, totul este un construct cultural și societatea noastră este formată din sisteme și ierarhii, care decid ce poate fi știut și în ce formă.

Conform **gândirii postmoderniste**, menționează Pluckrose și Lindsay, „**nu există individ, ci doar un grup definit de rasă și de sex și alte categorii sociale. Experiența individului este definită doar prin experiența grupului din care face parte.**”

Aceste idei au conturat un nou mod de abordare al filosofiei, pe care autorii îl numesc „Teorie”. În carte, există mai multe capitole care explică modul în care aceasta poate lua diferite forme, cum ar fi: teorie post-colonială, teorie *queer*, teorie critică a rasei și a feminismul intersecțional. Recent, au apărut concepte precum „studii despre dizabilități” și „studii despre supraponderalitate”.

Teoria critică a rasei, așa cum ni se prezintă, sub forma unui eponim în textul lui Richard Delgado și Jean Stefancic, pune marile eșecuri ale moralei și ale caracterului uman pe seama albilor, ca o consecință a faptului că albi sunt majoritari în societate. Ea mai susține că oamenii albi sunt în mod inerent rasiști și pentru că rasismul se referă la „prejudecată plus putere”, prin urmare, doar albi pot fi rasiști.

Teoria susține că doar persoanele de culoare pot discuta despre rasism, în timp ce oamenii albi trebuie doar să asculte. **A nu regândi omul în funcție de rasa lui înseamnă rasism și reprezintă o încercare de a ignora rasismul generalizat care perpetuează privilegiul albilor.**

În mod previzibil, punerea în practică a acestor teorii a dus la apariția unei opoziții. Rar se întâmplă ca oamenii care sunt acuzați de rasism să

devină apoi mai puțin rasiști. De asemenea, este extrem de dificil să convingi oamenii albi săraci că sunt privilegiați, numai din cauza faptului că sunt albi.

După ce Hilary Clinton a descris un grup de americani ca fiind o adunătură de deplorabili, a devenit ușor de înțeles de ce oamenii nu au votat-o. Și sunt mulți oameni care cred că toate jafurile și protestele care au loc acum în orașele americane, stârnite de mișcarea *Black Lives Matter*, vor fi favorabile lui Trump.

Cea mai nouă formă a Teoriei critice este studiul supraponderalității, care te învață de ce a fi supraponderal este mai degrabă o identitate distinctă decât o problemă de sănătate.

„Este ceva obișnuit ca în timpul studiilor despre supraponderalitate, pe lângă atitudinile negative în ceea ce privește obezitatea, să se abordeze și rasismul, sexismul, homofobia, transfobia, invaliditatea și imperialismul, chiar dacă există dovezi solide că obezitatea este rezultatul consumului mai multor calorii decât are nevoie organismul și vine cu riscuri destul de mari”, scriu Pluckrose și Lindsay.

Oricum, acolo unde teoria postmodernistă a introdus conceptul de intersecționalitate, studiile despre feminism sunt unele dintre cele mai afectate, pentru că acestea analizează axele interconectate ale diviziunii sociale, cum ar fi rasa, sexul și clasa, pe lângă identitatea de gen, sănătatea mintală și dimensiunea corporală, etc.

Prin intersecționalitate, Hunter Ahleigh Shackelford, care s-a prezentat ca fiind o producătoare neagră și grasă, își descrie modul de a scrie ca fiind o ilustrație a relației dintre „A fi negru, a fi supraponderal, a avea dorințe, a fi *queer*, pasionat de *afrotehnologie* și cultură populară”.

E de remarcat aici faptul că cea mai mare problemă pentru femei și pentru multe minorități rasiale și sexuale nu este identitatea lor, ci clasa lor economică, iar acest lucru este neglijat.

Pluckrose și Lindsay scriu că **„această deplasare a accentului de la clasele sociale către identitatea de gen, rasă și sexualitate este ceea ce ridică probleme economiștilor tradiționali de stânga, cărora le este frică de posibilitatea ca stânga să nu mai fie susținută de clasa muncitoare și deturnată de burghezii din spațiul academic.”**

„Mai îngrijorător însă este faptul că aceste lucruri ar putea să îi facă pe votanții din clasa muncitoare să se arunce în brațele populiștilor de dreapta. **Dacă grupul care a susținut în mod tradițional credința politică de stânga – adică cei din clasa muncitoare – a abandonat cauza, stânga ar putea să piardă votanții de care este nevoie pentru a obține puterea politică.**

Oare nu seamănă această situație cu Brexitul?

În lume, aripa de dreapta autoritară începe să câștige teren. Partidul de dreapta extremistă Alternativa Germaniei (AG) este acum al treilea cel mai mare partid din Bundestag. Cartea de față analizează cu precizie câteva din

cauzele acestei schimbări de paradigmă culturală. Oare Will Joe Biden va fi capabil să aducă împreună americanii pentru a se lupta împotriva cultului personalității al lui Donald Trump? În 53 de zile vom afla.

**Articol original: The Destructive Power of Culture Wars and How They Put Liberalism in Retreat**

Traducerea a fost realizată pentru Marginalia de Ioana Jinga

**Citește și:**

**„Studiile victimizării”: Farsa care a scos la suprafață impostura jurnalelor academice dedicate feminismului, studiilor de gen și teoriei critice**